Pankkivalvonta, Berndt Hertsberg

27.1.2023 FIVA/2023/99
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Viite: Hallituksen esitys 311/2022 vp eduskunnalle laiksi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

LAUSUNTO

Kiitämme tilaisuudesta antaa lausunto edellä mainitusta hallituksen esityksestä ja esitämme kunnioittavasti lausuntonamme seuraavaa.

Finanssivalvonta on osallistunut lakiehdotuksen valmistelutyöhön. Valmistelutyön yhteydessä olemme tulleet vakuuttuneiksi siitä, että työ- ja elinkeinoministeriön ja Finnveran toiminnan seurantaa koskeva hanke on erittäin kannatettava valtiontalouden suunnittelun kannalta. Mielestämme meillä voisi myös olla annettavaa yhtiön rahoitusriskien seurannassa.

Lakiehdotuksen valmistelussa ja lausuntovaiheessa esittämiämme kommentteja ei ole kuitenkaan otettu huomioon eduskunnalle annettua ehdotusta muotoiltaessa ja näemme suuria puutteita ehdotuksessa. Koemme, että valvontatehtävän hoitaminen nyt annetun lakiehdotuksen perusteella olisi erittäin haastavaa. Olemme tämän vuoksi valmistelleet oheisen oman ehdotuksen lakimuutokseksi, perusteluineen.

Kritiikkimme kohdistuu erityisesti seuraaviin esityksen kohtiin:

- Finanssivalvonnan valvontatehtävälle ehdotetaan säädettäväksi erinäisiä päällekkäisiä ja toinen toistaan epäselvemmin muotoiltuja kuvauksia:
    - ”valvonta kohdistuu 6 §:n perusteella annettavan valtioneuvoston asetuksen mukaisiin yhtiön valvonnan osa-alueisiin

ja yhtiön toiminnan sisäisiin funktioihin sekä yhtiön vastuuasemaan ja sen kehitykseen”,

- ”yhtiön rahoitusvalvonnassa otetaan huomioon yhtiön tarkoituksesta ja toiminnasta johtuvat erityisrahoitusyhtiölle ominaiset seikat sekä yhtiön erot luottolaitoksiin ja näiden valvontakäytäntöihin nähden”,
- ”valvonnassa on otettava huomioon, että yhtiöllä on elinkeinopoliittinen tehtävä”,
- ”vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan valvonnassa on erityisesti huomioitava, että vientitakuutoiminta perustuu kumulatiiviseen itsekannattavuuden toteutumiseen”, sekä
- ”vakavaraisuuden toteutumista arvioidaan sen perusteella, että yhtiön vientitakuutoiminta on kumulatiivisesti itsekannattavaa ja yhtiön toiminta on tässä laissa säädettyjen tavoitteiden mukaista”.

Finanssivalvonnan tehtävän tulisi olla tarkkarajainen. Päätehtävän tulisi kaikessa yksinkertaisuudessaan käsittää vain Finnveran noudatettavaksi vahvistettavan sääntelykehikon noudattamisen arvioinnin. Erityisesti valvontatehtävän ei tulisi sisältää elinkeinopoliittisten näkökohtien huomioimista; elinkeinopoliittiset näkökohdat tulisi ottaa huomioon valtio-omistajan arvioidessa Finanssivalvonnan raportoimia valvontahavaintoja ja tarvittaessa Finnveran noudatettavaksi vahvistettavan sääntelykehikon sisällössä.

- Finanssivalvonnalle esityksessä ehdotettuja valvonta- ja seuraamusten määräämisvaltuuksia tulisi täydentää ja tarkentaa. Valvontavaltuuksiin tulisi lisätä joitakin Finanssivalvonnan jo nyt muussa valvonnassa käytössä olevia valtuuksia (esim. oikeus saada tietoja kolmansilta osapuolilta). Niin valvonta- kuin seuraamusten määräämisvaltuuksien määrittäminen tulisi tehdä viittaamalla Finanssivalvonnasta annetun lain vastaaviin säännöksiin, jotka ovat huomattavan paljon yksityiskohtaisempia kuin nyt ehdotetut yleiset maininnat ja näin ollen paitsi helpompia soveltaa myös parempia osapuolten oikeusturvan kannalta.
- Valtioneuvoston asetuksella vahvistettavan Finnveran riskinoton seurantaa ja rahoitusriskien hallintaa koskevan säännöstön sisällölle tulisi säätää tarkempia suuntaviivoja, joilla turvattaisiin, että se, yhtiön laissa säädetty erityistehtävä huomioiden, tulisi olemaan mahdollisimman yhdenmukainen luottolaitoksia koskevan sääntelyn kanssa. Hallituksen esityksen liitteenä oleva luonnos asetukseksi täyttää tyydyttävästi tämän kriteerin, mutta vastaisen varalle olisi tärkeää säätää vaatimuksesta suoraan laissa. Finanssivalvonnan näkökulmasta asetuksenantovaltuutuksen tarkempi määrittely parantaisi tulevan valvontatoiminnan ennakoitavuuden, mikä olisi erityisen tärkeää

tilanteessa, jossa valvonnan kohteena oleva säännöstö voi muuttua ilman että laissa säädetyt valvontamaksujen perusteet tulisivat uudelleen arvioitaviksi.

Edellä mainittujen puutteiden lisäksi katsomme, että esitystä rasittaa lukuisia teknisiksi luokiteltava ja näin ollen oletettavasti helposti korjattava heikkouksia, kuten se, että käsittääksemme ehdotetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain väärän pykälän muuttamista.

Kunnioittavasti

FINANSSIVALVONTA

Sähköisesti allekirjoitettu

Helenius Jyri 91237260D

Jyri Helenius
osastopäällikkö,
apulaisjohtaja

Hertsberg Berndt
91237274V

Berndt Hertsberg
toimistopäällikkö

Liitteet

Pykäläehdotus
Yksityiskohtainen perustelumuistio